

Universitätsbibliothek Wuppertal

M. Tvllii Ciceronis Opera Omnia

Cicero, Marcus Tullius

Basileæ, MDCLXXXII

Paradoxa

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1133)

rerum in ea stabilitas in ea constantia: quæ cum se extru-
li, & ostendit lumen suum, & idem aspexit, agnovitque in
alio; ad id se admovet, vicissim que accipit illud, quod in
altero est: ex quo eorum exardescit sive amor, sive amicitia,
1 utrumque enim dictum est ab amando. **A MARE AU-
TEM N: HIL ALIUD EST,** nisi eum ipsum diligere, quem
ipso effloruit ex amicitia, etiam si tu eam minus sequutus
sis, hac nos adolecentia benivolentia senes illos L. Paul-
lum, M. Catonem, C. Gallum, P. Nasicam, T. Gracchum,
Scipionis nostri socerum, dileximus, hac etiam magis elu-
cet inter æquales, ut inier me, & Scipionem, L. Furium,
P. Rupilium, Sp. Mummius, vicissim autem senes in ad-
ulescentium caritate acquiescimus, ut in vestra, ut in Q.
Tuberonis: equidem etiam admodum adolecentis, 2 P.
Rutilii, A. Virgini familiaritate delector, Quoniamque
ita ratio comparata est vitæ, naturaque nostræ, ut alia
ætas oriatur; **MAXIME** quidem optandum est, ut cum
equalibus possis, quibus cum tamquam e carceribus emil-
sus sis, cum isdem ad calcem, ut dicitur, pervenire. Sed
quoniam res humane fragiles, caducæque sunt, semper ali-
qui anxietati sunt, quos diligimus, & à quibus diliga-
mur. **CARITATE** enim, benivolentiaque sublata omnis
est vita sublata jucunditas. Mihi quidem Scipio, quam-
quam est subito creptus, vivit tamen, semperque vivet: vir-
tatem enim amavi illius viri, quæ extincta non est: nec

mihî soli versatur ante oculos, qui illam semper in mani-
bus habuit, sed etiam posteris erit clara, & insignis. **NEMO**
umquam animo, aut spe majora suscipiet, qui sibi non il-
lus *memoriam, atque imaginem* proponendam putet. Equi-
dem ex omnibus rebus, quas mihi aut fortuna, aut natura
tribuit, nihil habeo, quod cum amicitia Scipionis possim
comparare. In hac mihi de repub. consensus, in hac re-
rum privatarum consilium, in eadem requies plena oble-
tationis fuit, numquam illum *ne minima quidem re offendi,*
quod quidem fenserim: nihil audi vi ex eo ipse, quod nol-
lem. una domus erat, idem v. stus, isque communis: neque
solum militia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque
communes. Nam quid ego de studiis dicam cognoscen-
di semper aliquid, atque discendi? in quibus remoti ab
oculis populi, 3 omne otiosum tempus contrivimus?
Quarum rerum recordatio, & memoria, si unâ cum illo
occidisset, desiderium conjunctissimi atque amantissimi
viri terre nullo modo possem, sed **NEC ILLA EXSTINCTA**
SUNT, alunturque potius & augentur cogitatione & me-
moria: & si illis plane orbatus essem; magnum tamen af-
ferretur illi: aras ipsa solatium diutius enim jam in hoc
dilectio esse non possum. *Oratio autem brevis, tolerabilis
esse debent etiam si magna sint.* Hac habui de amicitia quæ
dicerem, Vos autem hoc, ut ita virtutem locetis, sine
quæ amicitia esse non potest, ut ea excepta, nihil amicitia
præstabilis putetis.

1. *Virumque enim dicitur ab amando.* Celserdendit dicitur.
2. *P. Rutilii A. Virgini.* Verum arbitror quod reperit Fulvius, P.
Rutilii Virginiæ; nam hic Publius adoptione Rutilius fuit Virginiæ.
3. *Omne otiosum tempus.* A. 16. publi. videlicet negotiis, sic supra, qui
suum negotium gerant et op. porro sic omnes libri scripti, *Quoniam* namque
alter Pall. lex secutusque fuit in editione sua Petrus Victorius ex-
am nator codicum pluteiorum morosissimus, vulgatus omne otium
et tempus; haud absurda lectione, acquam ferè præposuerim alteri.

M. TULLII CICERONIS
P A R A D O X A,
A D
M A R C V M B R V T V M.

ANIMADVERTI, Brute, sæpe Catonem,
avunculum tuum, cum in senatu senten-
tiam diceret, locos gravis ex philoso-
phia tractare, abhorrerentis ab hoc usu
forensi, & publico: sed dicendo consequi
tamen, ut illa etiam populo probabilia
viderentur, quod eo majus est illi, quam
aut tibi, aut nobis: quia nos ea philosophia plus utimur,
quæ peperit dicendi copiam, & in qua dicunture, quæ non
multum disceant ab opinione populari. Cato autem
perfectus (mea sententia) Stoicus & ea sentit, 1 quæ non sanè
probantur in vulgus, & in ea est hæresis, quæ nullum sequi-
tur florem orationis, neque dilatat argumentum: 2 mi-
notis interrogationibus, & quasi punctis, 3 quod propo-
sant, efficiunt. Sed nihil est tam incredibile, quod non dicen-
do fiat probabile: nihil tam horridum, tam incultum,
quod non splendescat oratione, & tamquam excolatur.

quod cum ita putarem, feci etiam audacius, quam ille ipse,
de quo loquor. Cato enim duntaxat de magnitudine ani-
mi, de continentia, de morte, de omni laude virtutis, de diis
immortalibus de caritate patriæ Stoicè solet, 4 oratoriis
ornamentis adhibitis, dicere. Ego vero illa ipsa, quæ vix
in gymnasiis, & in otio Stoici probant, ludens conieci in
commune locos, quæ quia sunt admirabilia: contraque
opinionem omnium, ab ipsis etiam *ῥηδὴν* appellan-
tur: tentare volui, possentur profertur in uicem, id est in fo-
rum, & ita dici, ut probarentur: an alia quædam esset eru-
dita, alia popularis oratio: eoque scripti libentius, quod
mihi ista *ῥηδὴν* quæ appellant, maxime videntur esse
Socratica, longeque verissima. Accipies igitur hoc parvum
opusculum lucubratum his jam contentioribus noctibus;
quoniam illud majorum vigiliarum munus in tuo nomine
apparuit & degustabis genus hoc exercitationum earum,
quibus uti consuevi, cum ea, quæ dicuntur in scholis

1. *Quæ non sanè probantur in vulgus.* Aldi decem codd. Pal. prim.
2. *Minor inter gænicibus.* Sic Pal. lectere. V. c. & Aldi Nepotis
m. novem. vulgus. præposuerunt, sed, quo nihil erat opus.
3. *Quæ proposita.* Maur. quod posuit. Gualtero certum est Cicero-
nem scripsisse quod posuit.
4. *Oratoriis ornamentis adhibitis.* Perique codd. præmittunt nullis,
quod non videretur in melioribus membranis, mirorque agnoscere pro-
genitum auctoris Lambinum; cum id ipsum spernat ratio: & dicendi
artem tribuat Catoni. Tullius in Bruto cap. 31. sine. ut annotaverat
Gualterius: qui cum esset in Maur. heretabrie. id heic locum habere
posseditabat.

ἢ ἑπικὸς, ad nostrum hoc oratorium transfero dicendi genus hoc tamen opus in acceptum ut referas, nihil posulo, non est enim, ut in arce poni possit, quasi illa Minerva Phidiaz: sed tamen, ut ex eadem officina exisse appareat.

PARADOXON I.

Ὅτι μόνον ἡγαθόν, τὸ καλόν.

Quod bonissimum sit, id solum bonum esse.

4. VERBOR, necui vestram ex Stoicorum hominum disputatombus non ex meo sensu deprompta hanc videtur oratio; d. cam tamen quod sentio: & dicam brevius, quam res tanta dici possit. Numquam inehercule ego neque pecunias istorum, neque recta magnifica, neque opes, neque imperia, neque eas, quibus maxime adstrihi sunt, voluptates in bonis rebus aut expetendis esse dixi; quippe cum viderem, REBUS his circumfluentis, ea tamen s. d. desiderare maxime, quibus abundaret: neque enim expletur umquam, nec satiatur cupiditatis sitis: neque solum ea qui habent, libidine augendi cruciantur, sed etiam amittendi metu. in quo equidem continentissimorum hominum, majorum nostrorum, saepe requiro prudentiam, qui hanc imbecilla, & commutabilia pecuniae membra, longe BONA putaverunt appellanda, cum re, ac factis verbo aliter judicavissent. Potestne bonum cuiquam malo esse? aut potest quisquam in abundantia bonorum ipse esse non bonus? Atqui ista omnia, talia videmus, ut etiam improbi habeant, & obsequi prohibet. Quamobrem licet irrideat, si quis vult: plus apud me tamen vera ratio valebit, quam vulgi opinio. NEQUE ego umquam bona perdidisse dicam, si quis pecus, aut suppellectilem amisit: neque non saepe laudabo sapientem illum, Bianrem, ut opinor, qui enumeratur in septem; cuius cum patriam Picienem cepisset hostis ceterique ita fugerent, ut multa de suis rebus secum asportarent: cum esset admonitus à quodam, ut idem ipse faceret: EGO vero, inquit, facio, nam omnia mea porto mecum; ille hanc ludibria fortunae, ne sua quidem putavit quae nos appellamus etiam bona Quid est igitur, quare aliquis, bonum? si quid recte sit & honeste, & cum virtute, id bene fieri, verè dicitur: & quod

rectum, & honestum, & cum virtute est, id solum opinor Bonum. Sed hanc videri possunt, & obscuriora, cum lentius disputantur, vita, atque factis illustranda sunt. Summorum virorum haec, qui verbis subtilibus, quam satis est, disputari videntur. Quae tamen vobis, NUM ULLAM COGITATIONEM habuisse videntur, si quae hanc rem tam perspicillè fundatam vobis reliquerunt, 10. aut aut, aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatem ad celebritatem, aut suppellectilis ad deicias aut epularum ad voluptates? Nonne ante oculos unumquemque regum, 11. Vultis incipiam à Romulo? vultis post liberam civitatem, ab iis ipsis, qui liberaverunt eam? Quibus tandem gradibus Romulus ascendit in caelum? si neque isti bona appetant? an rebus gemis, atque virtutibus? 12. Quid? à Numa Pompilio, manusne grata: diis immortalibus capedines, ac fictiles umulae iussisse, quam 13. ficitas aliorum patras arbitratorem? Omitto reliquos: sunt enim omnes pares inter se, praeter Superbum, Brutum si qui roget, quid egerint patria libera: nuda: si quis item reliquos ejusdem consilii socios, quod spectaverint, quid secuti sint: non quis existet, cui voluptas, cui divitiarum, cui denique praeter officium fortis, & magni viri, quidquam aliud propositum fuisse videatur? Quae res ad necem Porcenae 14. C. Mucium impulit, sine uli a se salutaris suae? Quae vis C. Cestrii contra omnes hostium copias tenuit in ponte solui? quae patrem Decium, qui filium 15. devotavit, atque immisit in armatas hostium copias? Quid continentis C. Fabrii quid tenuitas victus M. Curii sequebatur? Quid duo propugnacula belli Punici, C. & P. Scipiones, qui Karthaginensium advenum corporibus suis intercludendum putaverunt? quid Africanus major? quid minor? quid inter horum aetates inter? Quis Cato? quid innumerabiles alii (nam domestici exemplis 16. abundamus) cogitasse quidquam in vita sibi expetendum nisi quod laudabile esset, & praeglarum videretur? Veniant igitur isti irrisores hujus orationis, ac sententiarum: & jam vel ipsi judicent, utrum se horum alicujus, qui marmoreis testis, ebore, & auro argentibus, qui signis, qui tabulis, qui calato auro, & argento, qui Corinthiis operibus abundans, an C. Fabricii, qui nihil eorum habuit, nihil habere voluit, similibus esse malint? Atque hanc quidem, quae modo his, modo

I. Ὅτι καλόν.) In Mauriciano ἑπικὸς. In acceptum ut referas.) Lambinus sic protulit ē mss. suis; inventumque idem Gulielmo in Maur. ac Fabr. item Metellano, vulgari primis, in apertum ut referas, quod etiam damnabat codex scriptus quem contulit Grotius; ut indicat ipse in Observat. omnibus suis linguae Graecae, haerentibus passim in manibus studiose inventuris, quorumque copiam mihi fecit nostrarum artium vir primarius Mich. Piccartus. Non est enim ut, &c.) Vocem talis interpositam passim delevit Gulielmus ē libri Mauriciani fide: tanquam abundaret & venulius subintelligeret. Verborum enim.) Liber Metelli, & Pal. pr. Verborum tamen ne cui, quod non displicet Gulielmo: tanquam abrupte usque heic incipiat. Mox in eodem adnotatum erat, alia ex utroque, quod idem reperit in suo Sessidore, probatque item Gulielmus; quoniam ita omnes peregrini nominarentur Romanis. Non ex meo sensu deprompta.) Pal. sec. d. sponata. quae scripturae varietas fuit ut potem ferè utramque vocem infictiam, neque auctoris, certe non desiderari, quis videt. Dicitur per se.) Ita Cameratii editio. Victorii & antiquae, petiti, sed enim cum in Pal. sec. aliquid recte per se viam nobis ostendit scripturam alteram. Circumspicienda, ea tamen desiderata.) Gulielmus malebat, circumspicienda ea tamen esse maxime; ex Mauriciano. & verò illud circumspicienda exstat & in primis eod. & Victoriana: ceterae accedunt nostris; sed ea tamen ut supra habeant homines rebus his, ubi non illud homines exoptamus suavis omnium sed membranarum. Desiderata maxime, quibus abundarent.) Verba duo postrema non requirunt usi ab hinc. Observata, cum lentius disputantur, &c.) Ita atque salubri illustranda sunt.) Gulie minx malebat edidit, ex duobus suis; item mox illustrata, ego neque solo Grotio exemplar vulgare antiquius, nam recentius cussi interjecere: obsequi, eodem hinc appositione exemplorum lentius d. sponata, in-

epic. imò, ne quid dissimulem, suspicor illud, sed hanc videri possunt ubi sententia, cum lentius d. sponata, totum esse à glossa; aut verò subspiciens illud hanc quae verbi sibi hanc quam facile est d. sponata videntur, sed prius magis membrum releant, quae videtur, & tuncque legendum omnino illustrata; hoc modo: et ne dicam. Uta atque salubri illustrata sunt summorum virorum hanc quae verbi sibi hanc quam sibi est d. sponata videntur. Aut aut, aut argenti.) Illud aut aut non est in Maur. & Met. sed nec videtur in Pal. sec. aut tert. ac forsan omnino reponendum quod extat in pr. aut argenti, ejectis syllabis aliis duabus. Vultis incipiam à Romulo?) Vox incipiam non est in Pal. sec. tert. sexto, imò ne quidem in F. aut M. & verò editione sua excludit Victor. V. & Pal. pr. ejus loco habent incipiam. Quid? à Numa Pompilio.) Non displicet hanc scriptura inventa in Pal. duobus & S. Victor's membranarum; tanto quidem minus quod eam repraesentant V. Victor's probantque H. e. on. V. vol. hinc ut Graecae imitatione prolata, τὰς ἀρετὰς ἢ νεύει ἢ δέξαι. Alii, Quid vultis Numa Pompilio?) Sunt qui etiam malint: Quid? Numa Pompilio minus, &c. sed sic nulli mss. nostr. nulli Aldi Neposis. Ficitas aliorum patras.) Abripuit me auctoritas librorum Petr. Victorii; neque aliter Patin. sextus ceteri enim nobis ferè delictarunt Maur. tamen habebat feliciter. F. verò ac V. feliciter. Mucium impulit.) Scriptis C. Mucium Gulielmus, quod sic nominaretur à Livio à Plutarcho: neque aliter (anè ed. tio prima, membranarum M. ac V. postius vulgat, Quirinus malecere; quod demeratur viri doctos non examinauit. Inventi sunt in suis, Langus; neque aliter M. F. V. imò sic quoque editio princeps, sequentes, deponit. Ab hinc impulit, cogitasse quidem in vita, &c.) Sic Patrinus secus neque recedit ed. tio V. Victorii, quam quod sine parenthesi exortessit, ab hinc, anè cogitasse, &c. alia intro: ulere, abundamus. An patrinus quemquam horum cogitasse quidquam in vita cogitasse.

illuc transferantur, facile adduci solent, ut in rebus bonis esse negent: illud tamen arte tenent, accurateque defendunt, voluptatem esse summum bonum, quae quidem mihi vox peccatum videtur esse, non hominum. Tu, cum tibi siue deus, siue mater (ut na dicitur) reum omnium natura, dederit animam, quo nihil est praestantius, neque divinius: sic ipse abijces, atque prosterne, ut nihil inter te, atque qua drupedem aliquam putes interesse? Quidquam bonum est, quod non eum, qui id possidet, meliorem facit? Ut enim quisque est maxime boni particeps, ita & laudabilis maxime: neque est illum bonum, de quo non is, qui se habet, honeste posse gloriari. quid autem est horum in voluptate? Melioremne efficit, aut laudabiliorum virum? an quisquam in potius voluptatibus gloria sese, & praedicatione effert? Atqui si voluptas, quae plurimorum patrociniis detentur, in rebus bonis habenda non est: eaque, quae est major, eo magis mentem e sua sede, & statu diuoret: profero nihil est aliud bene, & beate vivere, nisi honeste, & recte vivere.

P A R A D O X O N I I.

O n o r u m h e r e s h d e r e m n e g e s d d a i p u l a s.
In quo vixisti, et nihil deesse ad beate vivendum.

Nec vero ego M. Regulam, arumnosum, nec infelitem, nec miserum, unquam putavi. non enim a magnitudine animi eius excruciabatur a Poenis, non gravitas non lides, non constantia, non ulla virtus, non denique animus ipse: qui tot virtutum praesidio, tantoque comitatu, eum corpus ejus caperetur, capi certe ipse non potuit, Cajam vero Matriam vidimus, qui mihi secundus in rebus unis ex forenatis hominibus: in adversis, unus ex summis viris videbatur, quo beatus esse mortali nihil potest. Nescis, insane, nescis, quantas vires virtus habeat, nomen tantum virtutis uturgas: quid ipsa valeat, ignoras: nec o potest non beatissimus esse, qui est totus aptus ex se, quique in se uno sua ponit omnia. cui spes omnis, & ratio, & cogitatio pender ex fortuna; huic nihil potest esse ceteri; & nihil quo exploratum habeat, permanfurum sibi unum diem. Eum tu hominem terreto, si quem eris natus, istis mortis, aut exilii minis. mihi vero quidquid acciderit in tam ingrata civitate, ne recusanti quidem evenit, non modo non repugnanti. Quid enim ego laboravi aut quid egi, aut in quo evigilaverunt curae, & cogitationes meae: si quidem nihil peperit tale, nihil consecutus sum, at eo statu essem, quem neque fortuna temeritas, neque inimicorum labefacteret injuria? Mortemne mihi minaris, ut omnino ab hominibus: an exilium, ut ab improbis demigrandum sit? Non e terribilis est iis, quorum cum vita omnia exstinguntur: non iis, quorum laus emori non potest: exilium autem illis, quibus quasi circumscriptus est habitandi locus: non iis, qui omnem orbem terrarum, unam urbem esse dicunt. Te miseriae, te arumnae & premunt, qui te beatum, qui florentem putas: tuae libidines te torquent: tu dies, noctesque cruciaris; cui nec sat est, quod est, & id ipsum, ne non sit diuturnum. te contentia stimulant maleficiorum tuorum: te metus exani-

mant iudiciorum; atque legum, quocumque adspexisti, ut furta, sic tua tibi occurrunt injuria, quae te respicere non sinunt. Quamobrem ut i m e r o b o, & stulto, & inerti nemini bene esse potest: sic bonus vir, & fortis, & sapiens, miser esse non potest. Nec vero, cuius virtus, meretur laudandi sum, equis non laudanda vita est: neque porro lugenda vita, quae laudanda est. esset autem fugienda, si esset misera. Quamobrem quidquid est laudabile, idem & beatum, & florens, & expectandum & videndum deest.

P A R A D O X O N I I I.

O n o r u m n e e m p e t i m u s e t t e i n e t e i m p e t i m u s.
Aequalia esse peccata, & recte facta.

7 P A R V A, inquis, res est: at magna culpa. nec enim peccata, rerum eventus, sed vitii hominum metienda sunt. In quo peccatur, id potest aliud alio majus esse, aut minus: ipsum quidem illud peccare, quocumque veteris, unum est. Auri navem evertat gubernator, an palea; in te aliquantulum, in gubernatoris inscitia nihil interest. Lapsa est libido in muliere ignota: dolor ad pauciores pertinet, quam si pecculans fuisset in aliqua generosa ac nobili virgine: peccavit vero nihilominus, si quidem est peccare, tamquam transire lineas: quod cum feceris, culpa commissi est: quam longè progrediare, cum semel transieris, & ad augendam transeundi culpam nihil pertinet. Peccare certe licet nonini. Quod autem non licet, id hoc uno tenetur, si arguitur non licere. Id si nec majus, nec minus unquam fieri potest (quoniam in eo est peccatum, si non licuit; quod semper unum, & idem est) quae ex eo peccata nascuntur, aequalia sint oportet. Quod si virtutes pares sunt inter se, paria esse etiam vitia necesse est. Atque pares esse virtutes, nec bono viro meliorem, nec temperante temperantiorum, nec forti fortiorum, nec sapiente sapientiorum posse fieri, facillimè potest perspici. An virum bonum dices, qui depositum nullo teste, cum lucretia impudè posset, auri pondo decem, reddiderit: si idem in decem millibus pondo non idem fecerit? aut temperantem eum, qui se in aliqua libidine continent, in aliqua effuderit? U N A V I R T U S est consentiens cum ratione, & perpetua constantia, nihil huic addi potest, quo magis virtus sit: nihil demit, ut virtutis nomen relinquatur. etenim si benefacta, recte facta sunt, & nihil recto rectius: ceterè ne bono quidem melius quidquam inveniri potest. Sequitur igitur ut etiam vitia sint paria: liquidem pravitates animi recte vitia dicuntur. Atque quoniam pares virtutes sunt: recte facta, quando à virtutibus proficiuntur, paria esse debent: itaque peccata, quoniam ex vitiiis manant, sint aequalia necesse est. A philosophis, inquis, ista sumis. Metuebam, ne à lenonibus diceret, Socrates disputabat isto modo. Bene hercle narras. nam istum doctum, & sapientem virum fuisse, memoriae traditum est. Sed tamen quare ex te (quando verbis inter nos contendimus, non pugnis) & utrum bonis est querendum, quid basili, atque operaris, an quid homines doctissimi senserint? praesertim cum hac sententia non modo verior, sed ne utilior quidem

Q 9 9 9 + homi.

1. Nihil inter te, atque quadrupedem aliquam putes interesse.] Nolui edere à Palatinis praesertim eum sic quoque ediderit Victorios, si quod repetenti; inter, nimirum odiosè, cum statim loquere ut inter esse, vulgare: atque inter quadrupedem aliquid putes. Goleim voluit exprimi, inter quadrupedem dicitur interesse hie cod. Mauriciani; quod non sic potest tantum sed dicerent, cum voluptatem arte defendent.
2. Magnis animi exviciobatur.] Iam maluit ex codice Metelli Guilielmi, vulgo excruciatum.
3. Nihil quo exploratum habeat permanfurum sibi unum diem.] Est à duobus Pall. sententia tam expedita, ut de ejus veritate verbum lacere, sepevarum sit. Edidi, & nihilque quod exploratum habeat permanfurum sibi ne unum quod diem.
4. Premunt qui te beatum qui florentem putas.] Sic Pal. omnes nisi quod Leonadius, se florentem te florentem, non male. Edidi: premunt omnes qui se

beatum qui te florentem.
5. Et id ipsum non sit divinum timere.] Est à Pal. sec. cui & accedunt reri. item M. F. V. nisi quod in verbo auct. oras, divinum futurum timere. Vulgare: & id ipsum quod habet, ne non sit divinum futurum timere.
6. V. dicitur.] Ita major pars librorum pluteo: orum; secutusque fuit Victorius. Alii debet.
7. Parva, inquis, res est: at magna culpa.] Palatinus nostri codicibus eis accedunt, in quo busharotus: Parva, ut patet, est ut magna culpa.
8. Ad augendam ita ferendi culpam.] Vox transeundi non est in Palat. sec. & est alioquin otiosa.
9. Utrum bonis est querendum.] Haud aliter publicatos à Victorios acceduntque Pal. ec. item Maur. F. V. Alii, utrum bonis de bonis, &c. quod loco non movebat Gulielmus, quamvis probaret alterum.

hominum vitæ reperiri ulla possit. **QUAE** VIS enim est, quæ magis arceat homines ab improbitate omni, quam si fenserint, nullum in delictis esse discrimen? æquæ erant? si privatis, ac si magistratibus manus adferant? quam cumque in domum stuprum intulerint, eandem esse laborem libidinis? Nihilne igitur interest? (nam hoc dicit aliquis) patrem quis enecat, an servum? Nada ista si ponas, iudicari qualia sint, non facile possunt. patrem vita privare, si per se scelus est; Saganini, qui parentis suos, liberos emori, quam servos vivere maluerunt, particidæ fuerunt. ergo & parenti nonniquam admitti vita sine scelere potest? & servo saepe sine injuria non potest. Causa igitur hæc, non natura distinguit: 1. quæ quoniam utro accessit, id fit propensius; si utroque adjuncta sit, paria fiant, necesse est. illud tamen interest. quod in servo necando, si adfit injuria, semel peccatur: 2. in patris vita violanda, multa peccantur. violatur is, qui procreavit: is, qui aluit: is, qui erudit: is, qui in sede, ac domo, atque in rep. collocavit. multitudo peccatorum præstat, eoque poena majore dignus est. Sed nos in vita, non quæ cuique peccato poena sit, sed quantum cuique liceat, spectare debemus. quidquid non oportet, scelus esse: quidquid non licet nefas putare debemus. Etiamne in minimis rebus? etiam: si quidem rerum modum fingere non possumus, animorum modum tenere possumus. **Utrum** si paululum le movit extra numerum, aut si versus pronuntiatu est syllaba una brevior, aut longior, exhibetur, & exploditur: 3. in vita tu, qui omni gestu moderatior, quam verfu auctor esse debes, ut in syllaba te peccare dices? poetam non audio in nugis: in vita societate audiam e vero digis peccata dimententem sua? quæ si visa sunt breviora, leviora que possint videri, cum quidquid peccatur perurbatione non peccatur rationis atque ordinis? perurbata autem semel ratione, & ordine, nihil possit addi, quo magis peccati posse videatur.

P. A. R. A. D. O. X. O. N. I. V.

Οἱ πᾶσι τοῖς οἰκιστοῖς καὶ ἀνοικοῦσι.
Omnibus incolas.

Ego vero te non fultum, ut saepe, non improbum, ut semper, sed dementem, & insanum 4. rebus addicam necessitatibus. Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contemtionem fortunæ, virtutibus denique omnibus, ut moribus, scriptis, vincetur, & expugnabitur, qui ne civitate quidem pelli potest? quæ est enim civitas? Omnisne conventus? etiam furum & immanium? omnine etiam fugitivorum, ac latronum, congregata unum in locum multitudo? certe negabis. Non igitur erat illa tum civitas, cum leges in ea nihil valebant: cum iudicia jacebant: cum mos patrius occiderat: cum ferro pulsis magistratibus, senatus nomen in rep. non erat,

Prædonum ille concursus, & te duce atrocium in foro constitutum, & reliqua conjuratio a Catiline furis ad tuum scelus, furor tempore convertæ, non civitas erat? Itaque pulsus ego civitate non sum, quæ nullis erat. accessus in civitatem sum, cum esset in rep. consul, qui tum nullus fuerat: esset senatus, qui tum occiderat: esset consensus populi liber: esset juris, & æquitatis, (quæ vincula sunt civitatis) repetita memoria. At vide, quomodo tu in atrocium tela contemseris, factam, & immixtam à te nefariam in me injuriam si imper duxi. 6. pervenisse ad me nunquam putavi nisi forte, cum parietes disturbabas, aut cum lectis lecteraras faceres interebes. meo tibi aliquid tacere, aut desistere arbitrabare. Nihil neque meum est, neque cuiquam, quod auferri, quod eripi, quod amitti potest. Si mihi eripulles divinam animi mei constantiam, mea curæ, vigilias, consilia, 7. quibus res publica te in vitissimum statum hujus æterni beneficii immortalis memoriam delevisset: multo etiam magis si illam mentem unde hæc constantia manserunt, mihi eripulles: tum ego acceptis me confister injuriam. Sed hæc nec fecisti, nec facere potuisti: **EDICTUM** mihi gloriose injuria tua dedit, non exitum calamitatum. Ergo ego temper civis; & tum maxime, cum meam salutem lenius externis nationibus, ut civis optimi, commendabam, tu. & ne nonne quidem nisi ostendit esse hostis, & civis potest. An tu civem ab hoste natura, ac loco, non animo, solisque distinguis? Cædem in foro fecisti: atque in latronibus templa tenuisti: privatorum domos, ad eis sacras incendisti. Cur hostis Spartacus, si tu civis? potes autem esse tu civis, propter quem aliquando civitas non fuit? 9. & metuo nomine appellas, cum omnes mo desessis exulasse rempublicam putent? Nunquamne, homo amenissime, te circumspicies? unquam nec quid facias considerabis, nec quid loquare? nefcis, **EXSILIUM** scelerum esse poenam? meum illud iter ob præcipuissimas res: a megestas esse susceptum? Omnes seclerati atque impiorum tu te ducem esse profiteris, quos leges exsilio affici volunt, exsules sunt, etiam si soli non nuntiant. An cum omnes leges te exsulem esse jubeant, non eris tu exsul? 10. Num appellatur inimicus, qui cum telo fuerit? ante senatum tu lica deprehensa est, qui homicidium occideris? tu plurimos occidisti, qui intendam feceris? ades Nympharum manu tua deflagrarunt, qui templa occupaverunt? in foro castra posuisti. Sed quid ego communis leges profecto, quibus omnibus es exsul? familiarissimus tuus de te privilegium tulisti, ut, si in opatum Bona Dea accessisses, exsileres. Ac te id fecisse, & iam gloriari soles. Quomodo igitur tot legibus in exsiliu inquis, nomen exsulis non perhorrescis? Romæ sum, inquis, & quidem in opere fuisti. Non igitur ubi quisque eris, epius loci jus tenebis: si tibi cum legibus esse non oportebit.

P. A. R. A.

1. Quæ quoniam utro accessit. Est à Victoriana ed. cui accedunt membra S. V. Victoris & Met. nam reliqua vitia, vulgo: quæ quoniam utro accessit. &c.
2. In patris vita violanda. Dicitur violanda, abesse poterat sententia salva, & negata est hæc a curibus, cum statim iterum sequatur.
3. In vita tu, qui omni gestu moderatior, quam verfu auctor esse debes, ut in syllaba, &c. Sic quatuordecim exemplaria scr. pr. Ald. Nepotis, neque aliter Pal. ptim. & Maur. cianus, nisi quod delectueret particula, ut quam ceteris suis mss. non adesse, adnotavit Gulielmus, probavitque vulgatæ, in v. inq. &c. debet, ut &c.
4. Rebus addicam necessitatibus. Sic Pal. Gifanus prodidit in m. suos si sic, ad hanc videatur Victor. Lambini, Suffridi, Aldique Nepotis non. & lectio nonum d. veritatibus m. re. Leantes.
5. Etiam furum. Ita Palat. pr. ac tert. idem Maur. V. Fab. quorum ultimis est ad furum, quod G. Iulio apertus v. lum. ad illud quod mox inferit fugitivorum. Vulgat. Omnis necententis furum. Victorianis, &c. et. am. furum.
6. Pervenisse ad me nunquam putavi. Sic Pal. & Gul. sine tamen, quod in vulgatis Pal. tert. præterito. excludit, ad me; licetque per me. curram non in nuntiacet quod præcessit, nisi iam in me injuriam: non placet, hæcquam, dicitur injuriam, sed quid in eas loco lubitum non repero.

7. Quibus res publica te in vitissimum statum. Est Lambini, sed mirum fore: sumptum à Victoriana, quæ mirè meo discodit à vulgatis. Palat. horum nihil omnino habent; expressere enim fore, vigilias, consilia in rempubl. si hujus. &c. quomodo ferè in editione prima; nempe, consilia si temp. si hujus. Gulielmus pronit ex Metelli libro, si modo in rempubl. in rep. unde, si audit, libens fecerit si monumenta in rep. verum de speo ratis potius abstinemus.
8. Ne nonne quidem: in si forte, &c. Vulgat. quidem in civis; sed delevi fuit Pal. tertius, S. Victorianis em auctoritate editio Victoriana.
9. Et me tuo nomine appellas. Ita in Lambini mss. quatuor tribus Pal. & coridem Gul. interjecerunt magistrelli, exsiliu.
10. Num appellatur inimicus, &c. Vitiosissima hæc loco V. Marti editio: ceteræ tolerabiles. itaque secutus sum tertio vulgatos, nisi quod ex veteribus nostris membranis pinxi appellatur pro appellatur, satque auctoritate Pal. tertii de textu. Non resin Xerim in Xerim: argumetur quippe à minoribus ad majus. Si in istis est qui deprentos allicubi cum telo: quid tu, cuius sic penetravit in sanctissimum V. b. s. locum curiam? si inimicus, qui unicum occidit; quid tu, qui plurimos? si inimicus, qui incendio grassatur, &c. iust enim liquidiora quam ut debeam inculcare.

P A R A D O X O N V .

Οὐ πάντες οἱ σκφοί, ἐλευθεροί, πάντες δὲ μακροὶ.

ἄλλοι.

Omnia sapientes liberos esse, & stultos omnes, seruos.

AUDIRAT VERO hic imperator, aut etiam appelleretur... Qui dicitur in familia natus sit appellandum...

tatis principes. Vos vero ne conservorum quidem vestrorum principes estis. Sed ut in familia, qui tractant ista, qui...

999 s exage.

1. Illud tamē & breve, & confidendum est. Sic Maur. & Palat. cert. &...

amenta puerorum. Inbet enim ut tabule & signa artificum sint ob-

exaggerato sumus, nec debemus, nec possumus. Tu posse te dicito, quoniam quidem potes: debere ne dicaris: et quoniam nihil quisquam debet, nisi quod est iurpe non reddere. Sed hoc hastenus. Ille videat, quomodo imperator esse possit: cum cum ne liberum quidem esse ratio & veritas ipsa convincat.

PARADOXON VI.

Ὁ πρὸς τὸ ἀσφὸς ἄλλοι.

Solius sapientem esse diximus.

Qua est ista in commemoratione pecunia tua tam in solens ostentatio? Iohanne tu dives? Itō di immortales, egone me audivisse aliquid, & didicisse, non gaudcam? Solusne dives? Quid si ne dives quidem? quid si pauper etiam? Quem enim intelligimus divitem aut hoc verbum, in quo homine ponimus? opinor in eo, cui tanta possessio est, ut ad liberaliter vivendum facile contentus sit: qui nihil querat, nihil appetat, nihil optet amplius. Animus oportet tuus, se iudicet divitem, non hominum sermo, neque possessio: tu autem nihil sibi deesse putet, nihil curet amplius. Satiatus citatur contentus etiam pecunia? concedo, dives es. sin autem propter aviditatem pecuniae nullum quantum torpescas putas, cum isti ordini ne honestus quidem possit esse ullus: si quotidie fraudas, decipis, potius, pacificeris, auferis, eripis, in otiosas spoliis, ararium ex pils: si testamenta amicorum expectas, aut ne expectas quidem, atque ipse supponis haec utrum abundantis, an egentis signa sunt? Animus hominis, dives, non arca appellatur solent. quatinus, illa sit plena, dum te inanem videbo, divitem non putabo, etenim ex eo, quantum cuique satis est, metiuntur homines divitiarum modum. Filiam quis habet? pecunia est opus duas? majore, plures? majore etiam. & si, ut ajunt Dinai, quinquaginta sint hia: tot dotes magnam quxrunt pecuniam, quantum enim cuique opus est: ad id accommodatur ut ante dixi, divitiarum modus, qui igitur non fitis plures, sed innumerabiles cupiditates habet, quae brevi tempore maximas copias exhaustae possint; hunc quo modo ego appellabo divitem, cum ipse etiam egere se sentiat? multi ex te audieram: cum diceres, meminim esse divitem, nisi qui exercitum atque possit suis fratribus: quod populus Romanus tantis vestigiis jam pridem vix poterit, ergo hoc proposito, numquam erit, dives ante, quam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut ex eo tueri sex legiones, & magna quantum, ac peditum auxilia possis. Jam fateris igitur non esse te divitem, cui tantum deit, ut expleas id, quod exoptas, itaque istam pauperitatem, vel potius egestatem, ac mendicitatem quam numquam obscure tulisti. Nam ut iis, qui honeste rem quxrunt mercaturis faciendis, operis dapdis, publicis sumendis, intelligimus opus esse quaesito: sic, qui videt domi tuae pariter accusatorum, sique indicum conlociatis greges; qui nocentis & periculosos reos, eodem te auctore corruptelam iudicium molientis, qui tuas mercedum pectio-

nes in patrociniis intercisas, pecuniarum in coitionibus candidatorum, dimissiones libertorum, ad defendendas, discipulasque provincias: qui expulsiōnes vicinorum, qui iatrociniā in agris, qui cum servis, cum libertis, cum clientibus societates, qui possessiones vacuas, qui profectiones locupletium, qui caedes municipiorum, qui illam Sullani temporis mentem recorderis, qui testamenta subiecta, qui sublatis tot homines, qui denique omnia votalia, dilectum, & decretum, alienam, & sententiam, forum, domum, vocem, silentium: quis hunc non putet confiteci, sibi quaesito opus esse? cur autem quaesito opus sit, quis unquam hunc vere dixerit divitem? est enim divitiarum fructus in copia: copiam autem declarat latitias rerum, atque abundantia: quam tu quoniam nunquam assequere, unquam omnino es futurus dives. Meam autem quoniam pecuniam contemnis, & recte (est enim ad vulgi opinionem mediocritas; ad tuam, nulla; ad meam, modica) de me silebo; de te loquar. Si censenda nobis, atque estimanda res sit, utrum tandem plures aestimemus pecuniam Pythi, quam Fabricio dabat, an continentiam Fabricii, qui illum pecuniam repudiabat: utrum autem Samnitum, an responsum M. Curii? hereditatem L. Paulli, an liberalitatem Africani, qui opus hereditatis Q. Maximo fratri partem suam concessit? Haec profecto, qua sunt summorum virtutum, plerumque estimanda sunt, quam illa, qua sunt pecuniae. Quis igitur (si quidem, et quoniam, quod plurimum possideat, ita ditissimus habendus sit) dubitet, quin in virtute divitias sint? quoniam multa possessio, nulla vis auri, & a genti, pluxis, quam virtus estimanda est. O dii immortales: non intelligunt homines, quam magnum vestigium personarum! venio enim iam ad sumptuosos: relinquo istum quaesito opus. Capit ille ex suis praediis 7 sexcenta sestertia: ego centena ex meis: illi aurata testa in villis, & sole marmorea facientis, & signa, tabulas, suppellectilem, & vestem infinitè concupiscit, & non modo ad fructum ille est sumptus, sed etiam ad sanus, exiguus. ex meo tenui vestigiali, detractis sumptibus cupiditatis, aliquid etiam redundabit. Uter igitur est divitior, cui deest, an cui superat? qui eger, an qui abundat? cuius possessio quo est major, eo plus requirit ad letuendam: an qua suis se viribus sustinet? Sed quid ego de me loquor, qui morum, & ac temporum vitio aequantem etiam ipse fortasse in huius seculi errore verter? M. Manilius patrum nostrorum memoria (ne semper Curios, & Lucinos loquamur, pauper tandem fuit, habuit enim adiculas in Carinis, & fundum in Labetano, 10 nos igitur divitiores, qui plura habemus? utinam quidem sed non a estimatione census, verum in victu, atque cultu terminatur pecuniae modus, non esse cupidum, pecunia est: non esse emacem, vestigial est, contentum vero suis rebus esse, maxima sunt, certissimaque divitiae. Etenim si isti collidi rerum estimatores, praia, & areas quasdam magno aestimant, quod ei generi possessionum 11 minime quasi noceri potest: quanti est

1. Quoniam nihil quisquam debet. Vox initialis videtur supervacua. sane cum lines praecedenti, habeatur quantum quidem, addicentibus orationibus: ferè nihil, ostendit hanc quoque repetitur.
2. Tuus nisi sibi desit, quare, nihil curat amplius, satiatum est, aut, etc.) Aramff. Pal. & quos consulti Gualtem. prius editi: tua qui sibi nihil desit, nisi parat, nihil curat amplius, satiatum est, aut, etc. nostrae scripturae accedit editio V. dicitur, si quod ea, quae item exeat.
3. Populus Romanus, tantis vestigiis jam pridem vix poterit, etc. Participium ex objecto ut non necessarium ex his librorum scripturam, & ex impressis vetustissimi cujusque, neque aliter V. dicitur.
4. Ad defendendas, etc.) Liber scriptus Gualtem, defendendae unde ipse querebat aliquid gaudium differendae.
5. Dilectum, de verba.) Panilius Manutius coniecit, decretum Gualtem, editum. Pothere, habet dilectum. Mihi vulgaris lectio laetificat, ut dicat ad militiam admissos vel non adictos, prout demeruerant vel non demeruerant praedem pecunia, donisque. VVollius accommodat vendit, ostendit unum earum quoque lucro, & erant.
6. Qui illam pecuniam repudiabat.) D. etio pecuniam non est in Pal. text.

& poterat abesse salva sententia.
7. Sexcenta sestertia.) Locum hunc pro vitioso habet Budzes libro de Aste (secundo).
8. Et vestem infinitè concupiscit.) Palat. sec. habet, & vestem vestraeque aut certe vestis aut concupit, quae quid sibi velit examinabunt, cur ostiores.
9. Non modo ad fructum ille est sumptus, etc.) Sic editi antiquiores, sic missi nostri aliorumque, voluit tamen Lambinus, non modo ad fructum ille fructus, & tamen pitoue Aldus Nepos, quasi inventum in unis membranis, cum tamen viginti & amplius tuerent, ut ferperam priorum, quae hoc vult, tamen abesse ut sexcenta illa sufficere ad famulos domesticos, ut ne quidem satis sine ad dissolvendum frans.
10. Non igitur divitiores, qui plura habemus? utinam quidem.) Ita primae ead. & missi nostri omnes, sublequentes enim, divites sumus qui plura habemus? utinam quidem istinam, super vacante.
11. Minime quasi noceri potest.) Gualtemius coniecit, esse noceri, ne se o an verè, quae enim notat etiam ferè, ut malis ostendit, Manonius Nepos.
1. Nre

estimanda virtus: que nos eripi, nec surripere potest unquam: neque naufragas, neque incendio amittitur: nec temporum permutatio mutat: qua praeclari qui sunt, soli sunt divites. Sicut enim possident res & fructuosas, & sempiternas: solique (quod est proprium divitiarum) contenti sunt rebus suis. satis esse putant, quod est: nihil ap-

petunt, nulla re egent, nihil sibi deesse sentiunt, nihil requirunt. Improbi autem, & avari, quoniam incertae, atque in casu positae habent, & plus semper appetunt, nec eorum quicquam adhuc inventum est, cui quod haberet, esse satis non modo non copiosi ac divites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt.

1. Ne impetratum nec temporum permutatio mutat. Haud secus olim edidi: & sic Pall. omnes tam plerique Atd. Ne potis codices. Goll. probat veteris editionis lectio, prout habent movent. in Palat. prim.

exstat, ut de temporibus, quod & in uno Menesiano. 2. Aequi in casu positae. Gul. elmsi. Maur. in usu quod ei non displiceat quia, inquit, utitur, opus habent quae sit, ut sumptus reficiatur.

Q. CICERO

DE

PETITIONE CONSULATUS,

AD

M. TULLIUM FRATREM.

EST tibi omnia suppetunt, quae consequntur ingenio, i aut usu homines, aut diligentia possunt: tamen amore nostro non sum arbitratus alienam, ad te perscribere ea, quae mihi veniebant in mentem, dies ac noctes de petitione tua cogitanti. non ut aliquid ex his novi adjicerem: sed ut ea, quae in te dispersa, ac infinita viderentur esse, ratione, & distributione sub uno aspectu ponerentur. Quamquam plurimum natura valet, tamen videtur in paucorum mentium negotio posse simulatas naturam unam. Civitas quae sit, cogita, quid petas, qui sis. Prope quotidie ad forum tibi descendenti, meditatum hoc sit, NOTUM SUM CONSULATUM PER ROMAM EST. Nominis novitatem dicendi gloria maxime sublevabis. Semper ea res plurimum dignitatis habuit. Non potest, qui dignus habetur patronus consularium, indignus consulari putari. Quamobrem, quoniam ab hac laude proficisceris, & quicquid ex hoc es: ita paratus ad dicendum venito, quasi in singulis causis iudicium de omni ingenio futurum sit. Eius facultatis adjumenta quae tibi scio esse seposita, ut parata ac prompta sint, cura: & saepe, quae de Demosthenis studio & exercitatione scripsit Demetrius, recordare. Deinde & AMITTO M. multitudinem genera appareant: habes enim ea, quae novi habuerunt: omnes publicanos, totum fere equestrem ordinem, & multa praeterea mancipia, multos abs te defensos, cuiusque ordinis, aliquot collegia: praeterea studio divitiarum sanctitas, plurimos adolescentulos, quotidianam amicum assiduitatem & frequentiam. Haec cura ut tenes commendando, & rogando: & omni ratione efficiendo, ut intelligant, & qui debent tua causa, referenda gratia: & qui volunt, obligandi tui tempus sibi aliud nullum fore.

Etiam hoc multum videtur adjuvare posse novum hominem, hominum nobilium voluntas, & maxime consularium. PRODEST quoque in locum ac numerum pervenire velis, ab his ipsis loco, ac numero dignum putari. Hi rogandi omnes sunt diligenter, & ad eos 7 allegandum; persuadendumque est tuis, nos semper cum optimatibus de republica sensitse, minime populares fuisse, si quid lucis populariter, id nos eo consilio fecisse, ut nobis Cn. Pompejum adungeremus, ut eum, qui plurimum posset, aut amicum in nostra petitione haberemus, aut certe non adversarium. Praeterea adolescentis nobiles elabora, ut habeas. vel ut teneas, studiosos tui quos habes. Multum dignitatis afferent. Plurimos habes: perice ut sciant, quantum in his putes esse, & si adduxeris, ut it, qui non nolunt, cupiant, plurimum proderunt. Ac multum etiam novitatem tuam adjuvat, quod ejusmodi nobiles tecum petunt, ut nemo sit, qui audeat dicere, plus illis NOBILITATEM, quam tibi VIRTUTEM prodesse oportere. Jam P. Galbam, & L. Cassium, summo loco natos, quis est, qui petere consularium putet? vides igitur simplicissimis ex familiaribus homines, & quod sine nervis sint, tibi pares non esse. At Antonius & Catilina molesti sunt. Immo 11 homini novo, industrio; innocenti, diserto, gratioso apud eos, qui res judicant, optandi competitoris: ambo a pueritia licarii, ambo libidinosi, ambo egentes. Eorum alterius bona proscripisti vidimus, vocem denique audivimus jurantis, se Roma iudicio agro cum homine Graeco certare non posse: & ex senatu ejus etiam scimus. Optima vero censorum existimatione in praetura competitorum habuimus, amico Sabidio, & Panthera, cum ad tabulam quae poneret non habebat, quo tamen in magistratus amicam, quam patrem domi haberet, 12 de machinis emit. In petitione autem consularium: & caupones omnes copulare:

1. A. Ut si hinc. Muretus autem vocem homines temere addidit, & prius insequi videtur positum, lib. vii. Variar. lect. cap. xi. cetera tamen in miss. nostris. 2. Tenes enim vestro. Sic membranae, non noisr solium, sed Valerii Bezae, vulgari, tam ad am. 3. Quae non igitur, & vincere. Monuit Puteanus totam hanc petitionem non inveniri in libro veteri. 4. Multitudo hinc sit. Ita Palermi editio, aliter meditantem, quomodo & exemplaria eius scripta, & nostra. 5. Quae non habueris, omnes. Sic Vici. nam Lambinus qua novi non habemus, contra miss. nostras, qui tamen, omnia sunt. Muretus d. l. arb. tra. te habere: esse a glossa, & non legendum prore Syllaba longastantum verum prore. 6. Mita praeterea mancipia. Cum saepe post reperatur vox praeterea, non abhorreo ab multa copia non ut est in Pal. & M. 7. Allegandum proferendumque est in. Vox postrema, non est in Pal.

neque admodum requiritur. 8. Si adduxeris, uti qui non nolunt, cupiant. Est a Palatino nostras, neque aliter eruit e suo Turnebus lib. xxv. cap. 3. Advers. vulgari, Quod si adduxeris, uti qui non nolunt, cupiant, neque aliter Victorius at posterior. Quod si addidit uti qui non nolunt, at cupiant, minus recte: si enim non nolent, qui frigidè volunt. 9. Jam P. Galbam, & L. Cassium. Muretus d. cap. putat legendum Nam, sed contra miss. eum tamen secutus Lamb. 10. Quod sine nervis sint. ER a nostris libris & Turnebi, publicari, quod sine nervis sint. 11. Homini novo, industrio, etc. Malebat Claud. Puteanus, etc. 12. De machinis emit. Ma eadem vocem cupit mutare Palermas, tamen se omnium scriptorum auctoritate. 13. Caupones omnes copulare. Editiones p. Zedentes interpositum habebant, cap. a hic copulare: quae syllaba non erat in ms. Palat. aut M. & vidit turbando loco esse Palermas.